

UGSAN-SN101

B.A./B.Com.(Genl)/B.Com.(CAS)/B.B.A/B.Sc./BCA DEGREE

EXAMINATION, FEBRUARY - 2023

MODERN INDIAN LANGUAGE - SANSKRIT

Poetry, Prose and Grammar

(Semester - I) (CBCS Pattern) (Regular)

(w.e.f. 2020-21 Admitted Batch)

(W.E.F. 2021-22 ADMITTED BATCH)

STUDENTS MUST ANSWER THE

QUESTIONS IN ENGLISH MEDIUM ONLY)

Time : 3 Hours

Max. Marks : 75

Q. No. - 2,3,4,5 and 10 should be answered in sanskrit only.

सूचना :- द्वितीय, तृतीय, चतुर्थ, पञ्चम, दशम, प्रश्नाः अवश्यं संस्कृत भाषायामेव समाधेयाः।

प्रथमो भाग : [25 Marks]

I. द्वौ श्लोकौ पूरयित्वा भावं च लिखतः : [2 × 3 = 6]

अ) सान्त्विता मामिका कण्टकम् ॥

आ) अधिरोहार्य विधास्यतः ॥

इ) माता गुरुत्तरा तृणात् ॥

ई) धन्यानामुत्तमं तुष्टिरुत्तमा ॥

II. द्वयोः सम्पूर्णशब्दरूपाणि लिखत । [2 × 3 = 6]

अ) देव

आ) भानु

इ) मति

ई) रमा

UGSAN-SN101

III. द्वयोः धात्वोः निर्दिष्ट लकारे सर्वाणि रूपाणि लिखत । [2 × 2½ = 5]

अ) भवति आ) गमिष्यति इ) भाषते ई) अगच्छत्

IV. चतुर्णां नामनिर्देशपूर्वकं सन्धिं विभजत । [4 × 1 = 4]

अ) गुरूपदेशः उ) कविश्च
आ) गायकः ऊ) रामष्टीकते
इ) नवोदयः ऋ) षण्मुखः
ई) इत्याह ॠ) तथैव

V. चतुर्णां नामनिर्देशपूर्वकं विग्रहवाक्यानि लिखत । [4 × 1 = 4]

अ) मासावरः आ) व्याघ्रभीतः इ) अधर्मः ई) नीलोत्पलम्
उ) चन्द्रमुखम् ऊ) शीलधनम् ऋ) पञ्चरात्रम् ॠ) रामकृष्णौ

द्वितीयो भागः [50 Marks]

VI. द्वयोः आन्ध्रभाषायाम् आंग्लभाषायां वा अनुवदत । [2 × 3 = 6]

अ) त्रिभिर्वर्षे त्रिभिर्मासै त्रिभिः पक्षे त्रिभिर्दिनैः ।

अत्युत्कटैः पापपुण्यैरिहैव फलमश्रुते ॥

आ) परोक्षे कार्यहन्तारं प्रत्यक्षे प्रियवादिनम् ।

वर्जयेत्तादृशं मित्रं विषकुम्भं पयोमुखम् ॥

इ) जायन्ते च प्रियन्ते च मद्विधः क्षुद्रजन्तवः ।

अनेन सदृशो लोके न भूतो न भविष्यति ॥

UGSAN-SN101

ई) धनानि जीवितश्चैव परार्थे प्राज्ञ उत्सृजेत् ।

तन्निमित्तो वरं त्यागो, विनाशे नियते सति ॥

VII. एकस्य प्रश्नस्य समाधानं लिखत । [1 × 8 = 8]

अ) आर्य पादुकाभिषेक पाठ्यभागस्य सारांशं लिखत ?

अथवा

आ) यक्षप्रश्नेषु विवृतान् धर्मविशेषान् संग्रहेण लिखत ?

VIII. एकस्य प्रश्नस्य समाधानं लिखत । [1 × 8 = 8]

अ) मेवाडराज्यस्थापनं वर्णयत ?

अथवा

आ) विवेकानन्दसूक्तयः इति पाठ्यभागस्य सारांशं लिखत ?

IX. एकस्य प्रश्नस्य समाधानं लिखत । [1 × 8 = 8]

अ) “अत्युत्कटैः पापपुण्यैः इहैव फलमश्नुते” इति पाठ्यभागस्य सारांशं लिखत ?

अथवा

आ) वीरवरः कथं स्वामिभक्तिं प्रदर्शितवान् ?

UGSAN-SN101

X. चतुर्णां लघुसमाधानानि लिखत । [4 × 2 = 8]

- अ) श्रीरामः कीदृशं भरतंददर्श ?
- आ) श्रीरामः पितृमरणवार्तां निशम्य किम् अकरोत् ?
- इ) किंस्वित् गुरूतरंभूमेः ? किंस्वित्दुच्चतरं च खात् ?
- ई) किंस्वित् प्रवसतो मित्रम् ? किंस्वित् मित्रं गृहे सतः ?
- उ) हितोपदेशस्य कर्ता कः ?
- ऊ) दुर्जनस्य हृदि किम् अस्ति ?
- ऋ) वीरवरस्य पुत्रः कः ?
- ॠ) राजा वीरवराय किं ददौ ?

XI. चतुर्णां ससन्दर्भं व्याख्यात । [4 × 3 = 12]

- अ) राते हि सर्वलोकस्य योगक्षेमं विधास्यतः।
- आ) सत्ये लोकः प्रतिष्ठितः।
- इ) धर्मश्चास्तं नयति च सत्ये च प्रतितिष्ठति।
- ई) बुद्धिमान् वृद्धसेवया।
- उ) अकस्मादागन्तुनां सह मैत्री न युक्ता।
- ऊ) अहिंसा परमो धर्मः।
- ऋ) अनेन सदृशो लोके न भूतो, न भविष्यति।
- ॠ) द्वौ बाहू, तृतीयश्च खड्गः।

